

AKADEMIA OBRONY NARODOWEJ

WYDZIAŁ WOJSK LOTNICZYCH I OP
KATEDRA WOJSK OBRONY POWIETRZNEJ

Prot. 676/27.09.2000

Matoprzata

Drewniecia

Dłh -

24.10.2000

AON wewn. 4448/92

39

3/2
~~JAWNE~~

~~POUFNE~~

Egz. Nr 1

Płk dypl. Józef GADZAŁA

PODSTAWOWE ZAGADNIENIA OSIĄGANIA WYŻSZYCH STANÓW GOTOWOŚCI BOJOWEJ I DZIAŁAŃ BOJOWYCH ODDZIAŁÓW (PODODDZIAŁÓW) PRZECIWLOTNICZYCH W SYSTEMIE OBRONY POWIETRZNEJ

Skrypt

53446

WARSZAWA

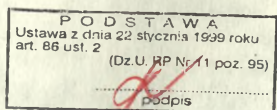
1992

AKADEMIA OBRONY NARODOWEJ

WYDZIAŁ WOJSK LOTNICZYCH I OP
KATEDRA WOJSK OBRONY POWIETRZNEJ

PRZEKLASYFIKOWANO

Protokół Nr 54305

AON wewn. 4448/92

Prot. 676/27.09.2000

Matgorzata

Dzieńcie

Dus -

24.10.2000

~~JAWNE~~

~~PODNE~~

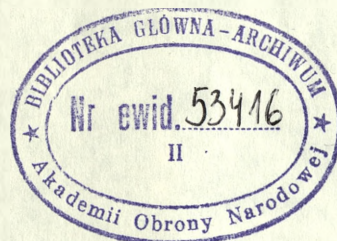
Egz. Nr 1

Plk dypl. Józef GADZAŁA

PODSTAWOWE ZAGADNIENIA OSIĄGANIA WYŻSZYCH STANÓW GOTOWOŚCI BOJOWEJ I DZIAŁAŃ BOJOWYCH ODDZIAŁÓW (PODODDZIAŁÓW) PRZECIWLOTNICZYCH W SYSTEMIE OBRONY POWIETRZNEJ

Skrypt

Niniejszy skrypt zalecam do wykorzystania w procesie
dydaktycznym AON przez nauczycieli i studentów.

KOMENDANT WYDZIAŁU WŁOP

pk pil.prof.dr hab. Eugeniusz ZABŁOCKI

Spis treści

Wstęp	5
1. Cel i zadania obrony przeciwlotniczej w okresie operacyjnego rozwinięcia wojsk.	6
2. Zagrożenie wojsk uderzeniami z powietrza.	7
2.1. Zagrożenie wojsk w warunkach konfliktu lokalnego (zbrojnego).	7
2.2. Zagrożenie wojsk w stanie wojny.	10
3. Obrona przeciwlotnicza wojsk w czasie osiągania wyższych stanów gotowości bojowej.	13
3.1. W stanie stałej gotowości bojowej.	15
3.2. W stanie podwyższonej gotowości bojowej.	18
3.3. W stanie gotowości bojowej zagrożenia wojennego.	21
3.4. W stanie pełnej gotowości bojowej	24
4. Prowadzenie działań bojowych przez oddziały (pododdziały) wojsk OPL w systemie OPRP	27
Zakończenie	37
Bibliografia	38

WSTĘP

Walka ze środkami napadu powietrznego stanowi jedno z ważniejszych zadań wykonywanych przez wszystkie rodzaje wojsk w każdym działaniu bojowym. Szczególna rola w tym względzie w czasie pokoju, narastania zagrożenia i wojny odgrywają wojska obrony powietrznej (OP), które są w stałej gotowości do ewentualnego odparcia naruszyceeli przestrzeni powietrznej i pierwszego zaskakującego uderzenia z powietrza.

Nieustanny wzrost potencjału bojowego SNP i zwiększony z tym wzrost zagrożenia uderzeniami z powietrza od samego początku wojny stwarza konieczność włączenia do walki z nimi także określonych sił i środków wojsk OPL, w tym głównie pułków rakiet przeciwlotniczych. Powoduje to konieczność utrzymania już w okresie pokoju odpowiedniej zdolności pułków rakiet przeciwlotniczych do szybkiego osiągnięcia pełnej gotowości do odparcia zaskakujących uderzeń z powietrza.

Skrypt przedstawia podstawowe problemy osiągania wyższych stanów gotowości bojowej oraz użycia i działania oddziałów (pododdziałów) wojsk OPL w systemie OP RP w okresie zagrożenia i początkowym okresie konfliktu zbrojnego (wojny). Treść skryptu uwzględnia dyrektywę MON o gotowości bojowej i mobilizacyjnej SZ RP Nr 01/oper. z dn. 18.12.1991 r. oraz najnowsze instrukcje o gotowości bojowej wojsk (cz. I i II).

Skrypt przeznaczony jest dla nauczycieli akademickich i słuchaczy AON i w swojej treści uwzględnia potrzeby programu kształcenia oraz uzupełnia - posiadana w tym przedmiocie literatura.

1. CEL I ZADANIA OBRONY PRZECIWLOTNICZEJ W OKRESIE OPERACYJNEGO ROZWINIĘCIA WOJSK.

Operacyjne rozwinięcie wojsk to określony system zabiegów doprowadzających do pełnej gotowości bojowej sztaby i wojska, ich przemieszczenie (przegrupowanie) do rejonów wyjściowych (operacyjnego przeznaczenia) dla zapewnienia dogodnych warunków przyjęcia przez związki operacyjne i taktyczne odpowiedniego ugrupowania zgodnie z zamiarem przewidywanej operacji¹.

Celem operacyjnego rozwinięcia wojsk jest przeciwdziałanie zaskoczeniu i uchylenie się od uderzeń zwłaszcza środkami jądrowymi i lotnictwa nieprzyjaciela oraz zapewnienie optymalnych warunków do odparcia agresji i prowadzenia przyszłych operacji².

W kontekście powyższych definicji obronę przeciwlotniczą wojsk realizujących operacyjne rozwinięcie trzeba rozpatrywać w dwóch następujących etapach:

- obrona przeciwlotnicza wojsk w trakcie osiągania wyższych stanów gotowości bojowej;
- obrona przeciwlotnicza wojsk realizujących przemieszczenie do rejonów operacyjnego przeznaczenia (wyznaczonych pasów i rejonów obrony na obszarze kraju).

¹ Leksykon wiedzy wojskowej - wyd. I MON Warszawa 1979, s. 231.

² Tamże.

W okresie operacyjnego rozwijania wojsk celem obrony przeciwlotniczej jest niedopuszczenie do zahamowania (zakłócenia) lub zerwania mobilizacji przez lotnictwo nieprzyjaciela oraz zakłóceń (dezorganizacji) przemieszczenia wojsk do wyznaczonych rejonów i przygotowania obrony. Cel ten osiąga się przez:

- osłonę garnizonów i rejonów mobilizacji;
- osłonę wojsk na drogach marszu, zwłaszcza w miejscach newralgicznych i kanalizujących ruch tj. na mostach, przeprawach, w ciasninach, na węzłach kolejowych itp.;
- ścisłe współdziałanie z wojskami lotniczymi i obrony powietrznej (WLOP) zgodnie z ustaleniami przyjętymi w czasie pokoju.

2. ZAGROZENIE WOJSK UDERZENIAMI Z POWIETRZA.

2.1. Zagrożenie wojsk w warunkach konfliktu lokalnego (zbrojnego)

Analiza i ocena prognozowanych zagrożeń RP jednoznacznie wskazują, że zasadniczą formą militarnego zagrożenia RP będzie prawdopodobnie lokalny (ograniczony) konflikt zbrojny. Za lokalny konflikt zbrojny - z polskiego punktu widzenia - przyjęto uważać każde starcie zbrojne, które angażowało będzie ograniczony potencjał naszych sił zbrojnych. Ponadto nie będzie on przyczyną totalnej (powszechnej) mobilizacji systemu obronnego kraju, w tym głównego potencjału ekonomiczno - obronnego.

Celem konfliktu zbrojnego może być zarówno zniewolenie polityczne Rządu Polskiego lub wymuszenie zmiany prowadzonej przez niego polityki, jak również zniszczenie urządzeń wojskowych lub gospodarczych których dyslokacja - z punktu widzenia agresora zagraża jego interesom.

W warunkach Polski najbardziej prawdopodobny jest przygraniczny konflikt lądowy lub morski. Rejonami szczególnie narażonymi na wybuch konfliktu lokalnego są wschodnie i zachodnie obszary przygraniczne.

Powstanie sytuacji konfliktowej prawdopodobnie nie będzie zaskoczeniem dla żadnej ze stron. Stan zagrożenia będzie narastał stopniowo. W tym okresie prawdopodobne są naruszenia przestrzeni powietrznej Polski - zarówno samolotami jak i środkami bezpilotowymi - prowadzącymi rozpoznanie lub prowokowanie incydentów zbrojnych.

Agresor dążyć będzie prawdopodobnie do prowokowania systemu obrony powietrznej (OP) w rejonie konfliktu, aby utrzymać go w ciągłym napięciu, rozpoznać, zmęczyć i w konsekwencji osłabić jego czujność.

Wybuch konfliktu prawdopodobnie nastąpi z zaskoczenia i związany będzie z gwałtownym wzrostem intensywności działania SNP.

W okresie tym SNP wykonywały będą następujące główne zadania:

- zniszczenia i obezwładnienia stacjonarnych elementów systemu

OP rozlokowanych bezpośrednio w rejonie konfliktu³:

- transportu powietrznego - głównie śmigłowcowego - oddolnowojskowych grup szturmowych do opanowania niewrażliwych obiektów rejonu. Do wykonania tego zadania zaangażowanych może być kilkadziesiąt śmigłowców transportowych;
- zadanie bezpośredniego wsparcia wojsk wykonywać może do kilkudziesięciu samolotów wsparcia i kilkunastu śmigłowców bojowych oraz środki bezpilotowe;
- prowadzenie rozpoznania podejmowanych przez Polskę przedsięwzięć obronnych zarówno co do skali i charakteru, jak również miejsca i czasu.

Ważną rolę w omawianej formie konfliktu może odegrać lotnictwo myśliwskie. Nie jest wykluczone, że nad obszarem powietrznym rejonu konfliktu może dojść do walki powietrznej, angażującej po każdej ze stron do kilkudziesięciu samolotów.

Należy przypuszczać, że użycie SNP w początkowej fazie konfliktu będzie miało charakter rozważny, z uwagi na niechęć każdej ze stron do eskalacji konfliktu. Użycie SNP w niekontrolowanej liczbie i skali mogłoby być przesłanką niezamierzonego przejścia do stanu wojny totalnej. Dlatego mało prawdopodobne - w tym etapie - jest wykonywanie przez nieprzyjaciela uderzeń środkami napadu powietrznego na obiekty

³ Za główne kryterium wyznaczania strefy konfliktu należy uznać możliwości stron a zakresie głębokości prowadzenia ognia zasadniczą masą dysponowanych środków.

położone w głębi kraju. Jednak każda próba odzyskania utraconego terenu może być powodem gwałtownego wzrostu zagrożenia uderzeniami SNP w głąb terytorium kraju. Skala uderzeń będzie ograniczona, a celem będą obiekty których zniszczenie lub obezwładnienie może wywołać znaczne negatywne skutki gospodarcze, polityczne i wojskowe, i w konsekwencji zmusi Polskę do ustępstw.

2.2. Zagrożenie wojsk w stanie wojny.

Srodki napadu powietrznego stanowią znaczny potencjał rażenia prawie u wszystkich naszych obecnych sąsiadów (za wyjątkiem Litwy).

Interesujące jest zróżnicowanie udziału SNP w porażeniu ogniowym w zależności od stopnia nowoczesności sił zbrojnych (Tabela 1)

Tabela 1

Udział poszczególnych środków walki w porażeniu ogniowym.

Srodki rażenia	Sredni stopień unowocześnienia SZ (Czechy, Słowacja, Litwa, RP)	Nowoczesne SZ (Ukraina, Białoruś)	Najnowocześniejsze SZ (Niemcy)
WR i Art	do 43%	51%	35% i więcej
Lotnictwo	do 20%	35%	50% i więcej
Wojska z mech i pancerne	35%	12%	do 5%
Srodki chem, saperskie	2%	2%	2%

Z zestawienia tego wynika, że im wyższy stopień unowocześnienia sił zbrojnych, tym większy jest udział SNP w porażeniu ogniowym. Zatem konkretną wielkość zagrożenia powietrznego może rozpatrywać tylko w aspekcie zidentyfikowanego podmiotu agresji.

Nasi sąsiedzi dysponują następującymi wielkościami potencjału lotnictwa:

- Niemcy - 1664/Traktat Paryski ograniczył tę liczbę do 900 samolotów i 357/306 śmigł.;
- Czechy i Słowacja - 369/345 samolotów i 56/75 śmigłowców;
- Ukraina - 1045 samolotów i 468 śmigłowców;
- Białoruś - 648 samolotów i 256 śmigłowców;
- Litwa - 30 samolotów;
- Rosja (w okręgu Kaliningradzkim) - 425 samolotów i 70 śmigł.

Dotychczasowy udział SNP w wojnach lokalnych wskazuje, że w wojnie przeciwko Polsce ewentualny agresor może użyć potencjał około 600 - 800 samolotów i 200 - 300 śmigłowców.

W początkowym okresie wojny siły powietrzne agresora będą wykorzystywane przede wszystkim do prowadzenia powietrznych operacji zaczepnych w celu wywalczenia i utrzymania przewagi w powietrzu (przykład - konflikt w Zatoce Perskiej).

Działania bojowe lotnictwa taktycznego będą miały charakter uderzeń zmasowanych - może być w nich zaangażowanych do 70 - 80% sprawnych technicznie samolotów. Główny wysiłek w powietrznej operacji w początkowym okresie wojny nieprzyjaciół prawdopodobnie skupi na:

- prowadzeniu rozpoznania siłami lotnictwa rozpoznawczego i

- systemu satelitarnego na całą głębokość terytorium RP, a systemami rozpoznawczymi i rozpoznawczo - uderzeniami (AWACS, PLSS, IL-76) na głębokość 500 - 600 km;
- niszczeniu i obezwładnianiu siłami lotnictwa taktycznego i rakiet manewrujących zasadniczych elementów systemu OP RP i OPL wojsk oraz stanowisk i punktów dowodzenia (w ramach realizacji zadania wywalczenia i utrzymania przewagi i panowania w powietrzu);
 - wykonaniu uderzeń siłami lotnictwa taktycznego na wojska w rejonach mobilizacji i rozmieszczenia oraz przemieszczające się związki taktyczne i oddziały na głębokość nawet do 1000 km;
 - niszczenie mostów i przepraw, zwłaszcza na szerokich i średnich przeszkodach wodnych oraz węzłów kolejowo - drogowych siłami rakiet manewrujących i lotnictwa taktycznego w celu opóźnienia przemieszczenia wojsk (w ramach izolacji obszaru działań bojowych).

Uderzenia na wojska (w tym związki taktyczne i oddziały) będą prawdopodobnie wykonywane grupami samolotów, w zależności od charakteru atakowanego obiektu, w liczbie 4-8 do 20-30 samolotów ze składu uderzenia zmasowanego. Ataki mogą być wykonywane metodą uderzenia jednoczesnego lub kolejnego. W sporadycznych wypadkach ataki będą wykonywane metodą samodzielnego poszukiwania i niszczenia celów.

Każdy ogólnowojskowy związek taktyczny (oddział) jest opłacalnym obiektem ataku dla SNP w każdych warunkach i sytuacjach pola walki, szczególnie zaś w czasie pokonywania rubieży wodnych, ciałnin oraz rejonów kanalizujących ruch.

Uderzenia na kolumny marszowe (transporty kolejowe) lotnictwo taktyczne wykonywać będzie z zasady z lotu nurkowego lub poziomego stosując bomby, pociski raketowe, broń pokładową oraz środki minowania powierzchniowego i napalm (obiekty ataku, rejonu uderzenia ocenia się w toku oceny sytuacji). Naloty mogą być wykonywane wzdłuż kolumn, względnie pod kątem do 30° w stosunku do osi marszu.

Szczególnie zagrożonymi uderzeniami z powietrza będą oddziały (pododdziały) maszerujące na czele sił głównych dywizji, artyleria, stanowiska dowodzenia oraz elementy wsparcia logistycznego.

W nocy i w trudnych warunkach atmosferycznych charakterystycznym będzie większe rozczłonkowanie i mniejszy skład grup samolotów (w stosunku do nalotów wykonywanych w dzień) oraz zmniejszona liczba samolotów - do 40% wylotów dziennych.

3. OBRONA PRZECIWLOTNICZA WOJSK W CZASIE OSIĄGANIA WYŻSZYCH STANÓW GOTOWOŚCI BOJOWEJ.

Jednostki wojsk OPL mogą być rozwinięte, o niepełnych stanach i nowo formowane. W zależności od stopnia ukończenia dla wymienionych jednostek przewidziane są w poszczególnych stanach gotowości bojowej odpowiednie zadania. Uwzględniają one potrzeby osłony wojsk w garnizonach, rejonach mobilizacji, rejonach alarmowych i poprawy położenia oraz na drogach marszu do rejonów operacyjnego przeznaczenia.

W celu optymalnego wykorzystania potencjału bojowego w walce ze środkami napadu powietrznego nieprzyjaciela wojska OPL przewidziane są do działania w jednolitym systemie obrony powietrznej państwa (system OP RP). Zasady realizacji wspólnych działań wojsk OPL z wojskami OP regulują odpowiednie dokumenty normatywne.

Planowaniem działań bojowych związków taktycznych i oddziałów wojsk OPL w jednolitym systemie OP RP, kieruje dowódca i sztab okręgu wojskowego. Bezpośrednim wykonawcą planu współdziałania wojsk OPL okręgu wojskowego jest szef wojsk OPL OW i dowódca odpowiedniego terytorialnie korpusu OP.

Zainteresowane strony uzgadniają:

- cele wspólnego działania;
- zadania;
- skład i sposób wykorzystania posiadanych sił i środków;
- sposoby realizacji współdziałania;
- organizację rozpoznania;
- sposoby powiadamiania i ostrzegania o zagrożeniu uderzeniami z powietrza;
- organizację i realizację dowodzenia;
- prowadzenie działalności ogniowej.

W celu zorganizowanego i harmonijnego przejścia wojsk ze stanu pokojowego do stanu gotowości do działań wojennych ustalono czterostopniowy system gotowości bojowej⁴:

⁴Dyrektywa MON o gotowości bojowej i mobilizacyjnej SZ RP
Nr 01/oper. z dn. 18.12.1991 r.

- stała gotowość bojowa;
- podwyższona gotowość bojowa;
- gotowość bojowa zagrożenia wojennego;
- pełna gotowość bojowa.

Poszczególne wyższe stany gotowości bojowej mogą być wprowadzane kolejno lub z pominięciem stanów niższych. W tym drugim wypadku realizuje się wszystkie przedsięwzięcia przewidziane dla pominiętych stanów.

Podczas wprowadzania wyższych stanów mogą być stosowane ograniczenia polegające na wyłączeniu wykonywania niektórych przedsięwzięć.

Wprowadzenie określonego stanu gotowości bojowej jest równoznaczne z nakazem realizacji przedsięwzięć mobilizacyjnych w zakresie właściwym dla danego stanu - jeśli nie będą objęte ograniczeniami czasu "P".

3.1. W stanie stałej gotowości bojowej.

Jednostki i pododdziały wojsk OPL prowadzą codzienną planową działalność organizacyjno - szkoleniową utrzymując wysoki poziom przygotowania stanów osobowych do realizacji zadań związanych z osiągnięciem wyższych stanów gotowości bojowej i zachowując zdolność do:

- a/podjęcia określonych zadań w ciągu 12 godzin przez jednostki sił szybkiego reagowania (w dniach wolnych od zajęć 50% składu osobowego w ciągu 24 godzin);
- b/wykonania określonych zadań mobilizacyjnych i bojowych przez jednostki i pododdziały OPL;

- rozwinięte - mające w okresie pokoju 65% i więcej ukończenia w składzie osobowym w stosunku do etatu czasu "W" oraz 100% uzbrojenia - a jednostki przewidziane do składu sił szybkiego reagowania 90% stanu osobowego oraz 100% uzbrojenia i sprzętu technicznego;
- o niepełnych stanach osobowych - mające w okresie pokoju 15 - 64 % ukończenia w stanie osobowym w stosunku do stanu czasu "W" oraz 100% uzbrojenia;

c/Utrzymywać w jednostkach i pododdziałach OPL rozwiniętych i o niepełnych stanach osobowych w miejscu stałej dyslokacji (MSD) i rejonach czasowego pobytu nie mniej niż 50% stanu ewidencyjnego żołnierzy, a w dniach wolnych od zajęć (od 17.000 dnia poprzedzającego dzień wolny do 6.000 dnia poświęconego) tylko niezbędną liczbę żołnierzy zapewniających pełnienie służb, dyżurów bojowych, zapoczątkowania mobilizacyjnego rozwinięcia, udział w akcjach ratowniczych i zabezpieczenie funkcjonowania jednostek - nie mniej jednak niż 25% stanu ewidencyjnego;

d/utrzymywać w pełnej sprawności technicznej z niezniżalnym zapasem zasobów eksploatacyjnych co najmniej 70% (a w jednostkach przewidzianych do sił szybkiego reagowania 85%) stanu ewidencyjnego uzbrojenia oraz pozostałego sprzętu i środków transportowych przeznaczonych na pokrycie etatu czasu "W";

e/zapewnić warunki do:

- powołania rezerw osobowych oraz pobrania z gospodarki narodowej środków transportowych w ramach mobilizacyjnego rzutu alarmowego w czasie do 18 godzin;

- uzupełnienia zasadniczego do rozwiniętych związków taktycznych (oddziałów) WOPL w czasie do 18 godzin (w jednostkach przewidzianych do sił szybkiego reagowania w czasie do 12 godzin), a do pozostałych jednostek w czasie przewidzianym w planach mobilizacyjnego rozwinięcia tych jednostek. Zasadnicze uzupełnienie powołuje się do MSD lub rejonów alarmowych, jeżeli będzie to nakazane w zarządzeniu (przekazanym sygnałem).

f/w systemie OP pełnić okresowo dyżury bojowe:

- wydzielonymi pododdziałami radiotechnicznymi z jednostek WOPL w gotowości Nr 2 (w/g planu dowódcy WLOP);
- wydzielonymi pododdziałami raketowymi z jednostek WOPL w gotowości Nr 3 (na zarządzenie Szefa Sztabu Gen. WP).

W celu zachowania zdolności do wykonywania przewidywanych zadań i sprawnego osiągnięcia WSGB w jednostkach wojsk OPL wykonuje się szereg przedsięwzięć organizacyjnych, a w szczególności utrzymuje się:

- stałą sprawność techniczną systemu alarmowego oraz gotowość bojową jednostki;
- odpowiedni stan i pełną sprawność techniczną i użytkową sprzętu i materiałów przeznaczonych na użytek bieżący i uzupełnienie potrzeb mobilizacyjnych;
- odpowiednie wyposażenie elementów bazy mobilizacyjnej w gotowości do ewakuacji i rozwinięcia w przewidywanych rejonach. Ponadto zapewnia się wysoki poziom szkolenia mobilizacyjnego oraz ciągle doskonali system OWSGB.

Realizując pokojowy program szkolenia, jednostki raketowe

wojsk OPL w ramach ćwiczeń doskonala sposoby włączania się i prowadzenia wspólnych działań w systemie OP RP (w tym strzelań bojowych na poligonie wojsk OPL).

3.2. W stanie podwyższonej gotowości bojowej:

Jest to stan w którym wojska OPL pozostają w miejscach stałej dyslokacji (i w rejonach ewentualnego pełnienia dyżurów bojowych) oraz realizują określone dla tego stanu przedsięwzięcia podnoszące ich gotowość do wykonania zadań bojowych lub przeprowadzenia mobilizacji.

Podwyższoną gotowość bojową osiąga się pod pozorem ćwiczeń bez ogłaszania alarmu bojowego z zachowaniem pozorów dotychczasowego bytowania.

Z chwilą wprowadzenia stanu podwyższonej gotowości bojowej przewiduje się:

- wprowadzenie w jednostkach wojsk OPL całodobowych dyżurów kadry kierowniczej;
- odwołanie jednostek przebywających w miejscu czasowego pobytu oraz żołnierzy przebywających poza jednostkami do macierzystych garnizonów lub wyznaczonych rejonów;
- powołanie MRA oraz świadczeń (jeżeli są planowane) do jednostek wojsk OPL o niepełnych stanach i nowo formowanych planowanych do rozwinięcia w stanie gotowości bojowej zagrożenia wojennego (GBZW);
- wydzielenie z jednostek raketowych wojsk OPL nie pełniących w momencie wprowadzenia podwyższonej gotowości bojowej dyżuru bojowego w systemie OP - pogotowia przeciwlotniczego i utrzymanie go w gotowości do wyprowadzenia w czasie 24

godzin na stanowiska ogniowe (startowe) w pobliżu MSD (lub inny wyznaczony rejon określony przez dowódcę WLOP) celem rozwinięcia i włączenia do działań w systemie OP.

W skład pogotowia przeciwlotniczego wydziela się:

- SD oraz dywizjon ogniowy z BRPlot;
- SD oraz 1 - 2 baterie ogniowe z każdego oddziału rakiet przeciwlotniczych. Wyjście pogotowia przeciwlotniczego na stanowiska startowe następuje na dodatkowe zarządzenie w/g planu dowódcy WLOP.
- wydzielenie z jednostek radiotechnicznych wojsk OPL zgodnie z harmonogramem, sił i środków do pełnienia dyżuru bojowego w systemie OP. Pozostałymi siłami realizuje się zadania przewidziane w harmonogramie osiągnięcia WSGB;
- pozostanie pododdziałów rakietowych i radiotechnicznych wojsk OPL pełniących w chwili zarządzenia podwyższonej gotowości bojowej w systemie OP na stanowiskach dyżurnych do czasu osiągnięcia gotowości przez macierzyste jednostki w rejonach alarmowych. Pododdziały te utrzymuje się w stopniach gotowości określonych przez dowódcę WLOP;
- rozwinięcie w jednostkach rakiet przeciwlotniczych wojsk OPL (na bazie stacjonarnej) potoków technologicznych do elaboracji rakiet;
- zelaborowanie w jednostkach rakiet przeciwlotniczych wojsk OPL rakiet w ilości zapewniającej podjęcie zapasu ruchomego oraz załadowanie ich na etatowe środki transportowe i bojowe;
- załadowanie w PTBRPlot rakiet na środki transportowe oraz

utrzymania niezbędnych sił i środków w gotowości do rozwinięcia potoków technologicznych i rozpoczęcia elaboracji rakiet.

Po otrzymaniu sygnału wprowadzenia stanu podwyższonej gotowości bojowej w jednostkach wojsk OPL oprócz czynności opisanych wyżej wykonuje się szereg przedsięwzięć zgodnych z planem OWSGB a w szczególności:

- wydziela się zespoły kierowania OWSGB i uaktualnia dokumentację osiągnięcia WSGB stosownie do zaistniałych zmian, w tym także dokumentację mobilizacyjną, a także wzmacnia się ochronę i obronę zajmowanych rejonów;
- przeprowadza się sprawdzenie zestawów rakietowych, sprawdza się pracę środków radioelektronicznych na zapasowych częstotliwościach (z zachowaniem zasad maskowania radioelektronicznego);
- rozkonserwuje się sprzęt techniczny i uzbrojenie (amunicję) zapasu nienaruszalnego, a ruchome zapasy środków materiałowych ładuje się na środki transportowe, przygotowując je do szybkiej ewakuacji;
- dokonuje się wymiany gasienic i kół napędowych w pojazdach wymagających tego zabiegu;

Po osiągnięciu podwyższonej gotowości bojowej, w jednostkach i pododdziałach OPL prowadzi się szkolenie, zachowując warunki terminowego osiągnięcia gotowości ogniowej do zwalczania celów powietrznych w systemie OP oraz osiągnięcia kolejnych, wyższych stanów gotowości bojowej.

3.3. W stanie gotowości bojowej zagrożenia wojennego.

Jest to stan, w którym jednostki wojsk OPL rozwinięte oraz jednostki o niepełnych stanach osobowych a przewidziane w planie mobilizacyjnym do rozwinięcia w tym stanie uzupełniają się do etatu czasu "W" i osiągają w miejscach stałej dyslokacji lub w rejonach alarmowych⁵ gotowość do wykonania zadań w terminach określonych w planie mobilizacyjnego i operacyjnego rozwinięcia Sił Zbrojnych.

Do pozostałych jednostek wojsk OPL o niepełnych stanach osobowych i nowo formowanych, które uzupełniają się do etatów wojennych w stanie pełnej gotowości bojowej powołuje się mobilizacyjne rzuty alarmowe oraz świadczenia do miejsc stałej dyslokacji, w celu zapewnienia rozwinięcia bazy mobilizacyjnej do przyjęcia zasadniczego uzupełnienia oraz ewakuacji zapasów uzbrojenia, sprzętu technicznego oraz środków bojowych i materiałowych do rejonów alarmowych.

Organiczne pododdziały przeciwlotnicze oddziałów ogólnowojskowych po osiągnięciu gotowości do działań realizują osłonę przeciwlotniczą macierzystych jednostek w MSD, na drogach marszu i w rejonach alarmowych.

Jednostki rakiet przeciwlotniczych (artylerii przeciwlotniczej) oraz radiotechniczne wojsk OPL po osiągnięciu gotowości do wykonania zadań rozwijają swoje siły i środki do

⁵ Miejsce stałej dyslokacji - wariant zasadniczy,

rejonny alarmowe - wariant zapasowy.

osłony wojsk w MSD lub w rejonach alarmowych włączając się do systemu OP RP, a następnie stosownie do sytuacji, utrzymywane są w stopniach gotowości bojowej określonych przez dowódcę WLOP.

W przypadku gdy gotowość bojowa zagrożenia wojennego zgodnie z planem OWSGB jednostki rakiet przeciwlotniczych (artylerii przeciwlotniczej) osiągają w MSD, to z chwilą wprowadzenia tego stanu, pododdziały pogotowia przeciwlotniczego przewidziane zarządzeniem przełożonych do pełnienia dyżurów bojowych w systemie OP RP zajmują wcześniej wybrane i przygotowane stanowiska w pobliżu garnizonu i meldują gotowość do prowadzenia działań bojowych na właściwe terytorialnie połączone stanowisko dowodzenia wojskami OP (PiSD). Pozostałe pododdziały pułku rakiet przeciwlotniczych (artylerii przeciwlotniczej) realizują zadania mobilizacyjne i w miarę osiągnięcia gotowości do działań wyprowadzane są do osłony garnizonu i włączane do systemu OP (wzmacniając pododdział pogotowia przeciwlotniczego). Po rozwinięciu na stanowiskach i osiągnięciu gotowości do prowadzenia ognia oddziały (pododdziały wojsk OPL włączają się wyznaczonymi siłami (zgodnie z odpowiednimi zarządzeniami) do dyżuru bojowego w systemie OP. W tym celu dowódcy oddziałów rakiet (artylerii przeciwlotniczej) meldują telefonicznie (lub radiowo) na właściwe terytorialnie PiSD stan, możliwości oraz rejon rozwinięcia swoich pododdziałów. Następnie pełnią dyżury bojowe w określonych przez PiSD stopniach gotowości bojowej.

W niektórych przypadkach (na dodatkowe zarządzenie) szef OPL dywizji w której pododdziały przeciwlotnicze pułków

zmechanizowanych zostały wyprowadzone do osłony koszar (MSD), może z niezbędnymi środkami dowodzenia. łączności i RSWP z kompanii dowodzenia szefa OPL, wychodzić na przykoszarowy plac ćwiczeń lub do innego rejonu w pobliżu garnizonu, gdzie rozwija punkt dowodzenia obroną przeciwlotniczą dywizji (PD OPL) i osiąga gotowość do działania w systemie OP.

W wypadku gdy gotowość bojową zagrożenia wojennego jednostki rakiet przeciwlotniczych (artylerii przeciwlotniczej) zgodnie z planem DWSGB osiągają w zapasowym rejonie alarmowym, to po wprowadzeniu tego stanu oddziały te, w trybie alarmowym wychodzą do zapasowych rejonów alarmowych, gdzie realizują mobilizacyjne rozwinięcie i osłonę przeciwlotniczą wyznaczonych wojsk lub obiektów. Po rozwinięciu i osiągnięciu gotowości do walki z nieprzyjacielem powietrznym, włączają się wyznaczonymi odpowiednimi zarządzeniami siłami do dyżuru bojowego w systemie OP. W tym celu dowódcy oddziałów rakiet (artylerii przeciwlotniczej) meldują drogą radiową na właściwe terytorialnie PłSD stan, możliwości oraz rejon rozwinięcia swoich oddziałów. Następnie pełnią dyżury bojowe w określonych przez PłSD stopniach gotowości bojowej.

Zadania ogniowe w tym stopniu gotowości, sygnały nakazu i zakazu, sygnały o przelotach własnego lotnictwa, a także powiadamianie o sytuacji powietrznej siły pełniące dyżur otrzymują z właściwych terytorialnie PłSD. W razie braku łączności z PłSD powiadamianie o sytuacji powietrznej mogą odbierać w wydzielonej sieci łączności powiadamiania właściwego

terytorialnie korpusu OP, a działalność ogniową prowadzić zgodnie z ustalonymi w ramach współdziałania zasadami.

Szefowie OPL dywizji i ich kompanie dowodzenia (kd), w składzie SD dywizji przechodzą systemem alarmowym do zapasowego rejonu alarmowego. PD OPL dywizji rozwija się w miejscu rozmieszczenia SD dywizji, a RSWP rozwija się jako skryte na spodziewanych kierunkach nalotów lotnictwa nieprzyjaciela. Po rozwinięciu PD OPL i osiągnięciu gotowości do prowadzenia rozpoznania przez RSWP oraz gotowości do walki przez pododdziały przeciwlotnicze w oddziałach dywizji szefowie OPL informują o tym drogą radiową odpowiednie terytorialnie PłSD wojsk OP. Następnie odbierają (poprzez włączony odbiornik) odpowiednie sygnały zakazu, zezwolenia na prowadzenie ognia oraz informacje o przelotach własnego lotnictwa.

Pododdziały przeciwlotnicze pułków zmechanizowanych przemieszczają się do zapasowych rejonów alarmowych wraz ze swoimi macierzystymi jednostkami zgodnie z planem QWSGB i zapewniają im osłonę w czasie przegrupowania, zajmowania rejonów alarmowych i realizacji przedsięwzięć mobilizacyjnych w tych rejonach. Do systemu OP pododdziały przeciwlotnicze pułków zmechanizowanych włączone są poprzez PD OPL dywizji.

3.4. W stanie pełnej gotowości bojowej.

W pełnej gotowości bojowej - jednostki wojsk OPL dokonują pełnego mobilizacyjnego rozwinięcia w miejscach stałej dyslokacji (rejonach alarmowych) w terminach ustalonych w planach osiągnięcia wyższych stanów gotowości bojowej, a następnie osiągają gotowość do wykonania zadań bojowych stosowanie do

operacyjnego przeznaczenia - w zasadniczych rejonach alarmowych.

Stan pełnej gotowości bojowej może być wprowadzony bezpośrednio ze stałej, z podwyższonej gotowości bojowej lub gotowości bojowej zagrożenia wojennego, a osiąga się go w trybie alarmowym.

W wypadku zarządzania pełnej gotowości ze stałej lub podwyższonej gotowości bojowej oddziały (pododdziały) wojsk OPL po rozwinięciu się do etatu czasu "W" w miejscach stałej dyslokacji (zapasowych rejonach alarmowych) wychodzą do zasadniczych rejonów alarmowych gdzie osiągają gotowość do walki z nieprzyjacielem powietrznym w ramach systemu OP.

Dowódcy pododdziałów zadania związane z przejściem do zasadniczego rejonu alarmowego (mapy z rejonami ich rozmieszczenia i czasami osiągnięcia pełnej gotowości bojowej) otrzymują w miejscach stałej dyslokacji (zapasowych rejonach alarmowych).

Przejście oddziału (pododdziału) przeciwlotniczego z miejsca stałej dyslokacji (zapasowego rejonu alarmowego) do zasadniczego rejonu alarmowego traktuje się jako kontynuację osłony wojsk (obiektów) zmieniających swoje położenie lub jako manewr do osłony innego obiektu i realizuje się zgodnie z zasadami taktycznego użycia oddziału rakiet przeciwlotniczych (pododdziału przeciwlotniczego) z zachowaniem zasad ich działania w systemie OP.

Pułk rakiet przeciwlotniczych OSA może wykonywać manewr bateriami włączając je kolejno w skład kolumn opuszczających garnizon (zapasowy rejon alarmowy) i osłaniając je w marszu

przechodzić do osłony oddziałów (elementów ugrupowania) dywizji w zasadniczym rejonie alarmowym.

Pułk rakiet przeciwlotniczych KUB może wykonać manewr do zasadniczego rejonu alarmowego całością sił pułku bez realizowania ciągłości osłony wojsk lub grupami baterii - zachowując ciągłość osłony wojsk wychodzących z MSD (zapasowego rejonu alarmowego) do zasadniczego rejonu alarmowego. W drugim wypadku - po zarządzeniu pełnej gotowości bojowej - część sił pułku (2 - 3 baterie) natychmiast przegrupowują się do zasadniczego rejonu alarmowego i osiągają gotowość do walki ze SNP, osłaniając wojska wchodzące do tego rejonu; pozostałe siły pułku ze stanowisk dotychczasowych osłaniają wojska podczas wychodzenia z MSD (lub zapasowego rejonu alarmowego). Po wyjściu wojsk z MSD (zapasowego rejonu alarmowego) siły te przechodzą do zasadniczego rejonu alarmowego i pułk osiąga w całości gotowość do walki ze SNP oraz przystępuje ponownie do realizacji zadań w systemie OP utrzymując pododdziały w stopniach gotowości określonych przez dowódcę WLDP oraz utrzymując łączność radiową z odpowiednimi terytorialnie PłSD.

Pododdziały przeciwlotnicze pułków zmachanizowanych przechodzą do zasadniczych rejonów alarmowych wraz z ich macierzystymi jednostkami zgodnie z planami QWSGB i zapewniają im osłonę w czasie przemieszczania, zajmowania zasadniczego rejonu alarmowego oraz osiągania pełnej gotowości bojowej w tym rejonie.

PD OPL dywizji (brygady) i kompania dowodzenia szefa OPL wraz z SD dywizji (brygady) przegrupowują się do zasadniczego rejonu alarmowego i rozwijają w miejscu rozmieszczenia SD

dywizji (brygady), RSWP rozwija się w granicach rejonu ześrodkowania dywizji (brygady) na kierunku spodziewanych nalotów SNP nieprzyjaciela i utrzymuje jako skryte.

Po osiągnięciu gotowości w zasadniczym rejonie alarmowym oddziały (pododdziały przeciwlotnicze) a także SD i PD OPL przygotowują się do przemieszczenia do rejonów operacyjnego przeznaczenia.

4. PROWADZENIE DZIAŁAŃ BOJOWYCH PRZEZ ODDZIAŁY (PODODDZIAŁY) WOJSK OPL W SYSTEMIE OP RP.

Zasadnicze działania bojowe oddziałów (pododdziałów) wojsk OPL w systemie OP RP rozpoczną się z chwilą wybuchu konfliktu zbrojnego. Agresję nieprzyjaciela poprzedzi zwykle krótszy lub dłuższy okres zagrożenia w czasie którego oddziały (pododdziały) wojsk OPL będą realizować przedsięwzięcia osiągania wyższych stanów gotowości bojowej. Moment wybuchu konfliktu zbrojnego może więc je zastać w różnym stopniu gotowości bojowej do odparcia pierwszych uderzeń SNP nieprzyjaciela. Od tego w jakim stopniu realizacji zadań osiągania WSGB i w jakim położeniu znajdują się wojska OPL, zależy w poważnej mierze ich udział w początkowej fazie konfliktu zbrojnego (wojny).

Działania bojowe mogą rozpocząć się od zaskakujących uderzeń SNP nieprzyjaciela. Dla oddziałów i pododdziałów wojsk OPL zaskakującymi mogą być w szczególności wówczas, gdy nie zdążyły one osiągnąć pełnej gotowości bojowej i zmuszone będą

prorowadzić walkę z nieprzyjacielem powietrznym, a równocześnie realizować przedsięwzięcia osiągania pełnej gotowości bojowej. W tym okresie cały wysiłek organizacyjny dowództw i sztabów powinien być skierowany na doprowadzenie wojsk OPL do najwyższego stopnia gotowości bojowej i zapewnienie maksymalnego ich udziału w odpięeraniu pierwszych uderzeń nieprzyjaciela powietrznego.

Konieczność odpięerania pierwszych uderzeń SNP nieprzyjaciela może zastać oddziały i pododdziały wojsk OPL w sytuacji gdy rozwinęły się już w rejonach alarmowych (MSD) albo przegrupowują się wraz z osłanianymi wojskami do rejonów operacyjnego przeznaczenia.

Oddziały i pododdziały wojsk OPL rozwinięte na stanowiskach w sektorach odpowiedzialności PłSD i pełniące dzvury bojowe w gotowości bojowej nr 2 lub 3 na sygnał zagrożenia uderzeniami lotnictwa przechodzą do gotowości bojowej nr 1 i realizują zadania ogniowe zwalczania SNP nieprzyjaciela w/g decyzji dowódcy PłSD. Podstawę wszelkiej działalności ogniowej oddziałów i pododdziałów wojsk OPL stanowią informacje o środkach napadu powietrznego nieprzyjaciela. W czasie wykonywania zadań w systemie OP głównym źródłem informacji o sytuacji powietrznej jest system rozpoznania nieprzyjaciela powietrznego wojsk OP. Oddziały rakiet (artylerii) przeciwlotniczej oraz PD OPL ogólnowojskowych związków taktycznych korzystają z informacji o sytuacji powietrznej perzekazywanej przez wojska OP, prowadząc nasiuch w radiowych sieciach powiadamiania korousu OP. W tym celu na stanowiskach dowodzenia oddziałów rakiet (artylerii) i PD OPL

ogólnowojskowych związków taktycznych organizuje się odbiór tych informacji.

Sieć radiowa powiadamiania korpusu OP przekazuje informacje o sytuacji powietrznej w układzie siatki OP-61. Zakres informacji obejmuje cały rejon obrony korpusu OP, a czas opóźnienia informacji waha się w granicach 2 - 3 minut. Ponadto - i bardziej celowym jest - w określonych warunkach, uzyskiwać dane o sytuacji powietrznej, prowadząc nasłuch w radiowych kierunkach meldowania o sytuacji powietrznej batalionów radiotechnicznych tych PłSD (OP) w których sektorze odpowiedzialności prowadzą działania bojowe oddziały rakiet (artylerii) przeciwlotniczych.

Ponadto wszystkie oddziały wojsk OPL, PD OPL i SD innych rodzajów wojsk mogą korzystać z informacji o sytuacji powietrznej, prowadząc nasłuch w sieci ostrzegania o zagrożeniach z powietrza odpowiedniego (terytorialnie) korpusu OP.

Informacje o sytuacji powietrznej uzyskane z sieci powiadamiania korpusu OP lub z PłSD stanowią dla oddziałów wojsk OPL i PD OPL dywizji (brygady) bazę do ogólnej oceny sytuacji powietrznej, ukierunkowania pracy własnych środków rozpoznania, postawienia pododdziałów w odpowiedni stopień gotowości bojowej, a w szczególnych wypadkach także do powzięcia decyzji o zwalczaniu celów powietrznych, zwłaszcza wskazywanych z PłSD.

Podczas osiągnięcia wyższych stanów gotowości bojowej wszystkie środki rozpoznania radiolokacyjnego w stanie pełnej gotowości bojowej przestraja się na częstotliwości pracy czasu

wojennego. Dotyczy to zarówno stacji radiolokacyjnych wojsk OPL, jak i wojsk OP. Dla uniknięcia wzajemnych zakłóceń już podczas planowania ugrupowań bojowych oddziałów OPL do działań w systemie OP powinna być uwzględniona sprawa zachowania kompatybilności elektromagnetycznej z uwzględnieniem przejścia środków rozpoznania na nowe częstotliwości pracy.

W celu zapewnienia współdziałania, dowodzenia i wzajemnej wymiany informacji podczas prowadzenia działań bojowych przez siły i środki OPL w systemie OP organizuje się i wykorzystuje następujące relacje łączności:

a/Radiową sieć dowodzenia siłami i środkami wojsk OPL z PiSD - jako zasadniczą sieć współdziałania i dowodzenia środkami OPL z PiSD. Sieć ta, zorganizowana na radiostacjach KF przeznaczona jest do przekazywania rozkazów (komend) do zwalczania celów powietrznych, sygnałów zezwolenia lub wstrzymania ognia, rezultatów prowadzenia ognia, przekazywania informacji o działaniach własnego lotnictwa, meldunków włączenia się (wyłączenia) oddziałów OPL oraz PD OPL do systemu OP w strefie odpowiedzialności PiSD. Do sieci tej włączają się oddziały wojsk OPL i PD OPL dywizji (brygad) rozwijanych lub maszerujących przez sektor odpowiedzialności PiSD. Sieć ta uruchamiana jest w stanie podwyższonej gotowości bojowej,

b/Radiową sieć współdziałania korpusu OP - jako sieć dyżurna, do której zgłaszają się jednostki wojsk OPL i PD OPL dywizji (brygad) w przypadku utraty łączności radiowej dowodzenia z PiSD (OP).

c/Łącza telefoniczne SD oddziałów rakiet (artylerii) przeciwlotniczych w MSD (rejonach alarmowych) z właściwymi terytorialnie PłSD (OP). Łącza budowane są w oparciu o kanały łączności korpusu OP, międzygarnizowane łącza MON i zestawiane z łączami Ministerstwa łączności.

Ponadto oddziały wojsk OPL i PD OPL dywizji (brygad) mogą prowadzić nasłuch:

- w sieci powiadamiania korpusu OP;
- na kierunku meldowania o sytuacji powietrznej PłSD (OP);
- w sieci ostrzegania o zagrożeniu z powietrza korpusu OP.

Wszystkie wymienione sieci i kierunki pracują na radiostacjach krótkofalowych.

Dla zabezpieczenia właściwego obiegu informacji i szybkiego porozumienia się współdziałających stron, wojska OP doprowadzają do wojsk OPL aktualne dane radiowe (zasadnicze i zapasowe częstotliwości pracy, czasy przejścia na częstotliwości dzienne i nocne, kryptonimy, sygnały rozpoznawcze i inne) sieci powiadamiania korpusu OP, sieci ostrzegania, sieci współdziałania korpusu OP i sieci dowodzenia środkami OPL z PłSD (OP) oraz kierunków meldowania poszczególnych PłSD (OP). Ponadto wszystkie jednostki wojsk OPL otrzymują: aktualne kody jednolitej siatki OP-61 oraz instrukcji sporządzania i przekazywania meldunków o sytuacji powietrznej, aktualnie obowiązujące kody urządzeń rozpoznawczych identyfikacji własnych samolotów oraz sygnałów "JA SWOJ SAMOLOT". Stosowanie tych dokumentów pozwala na jednolitą interpretację danych o sytuacji powietrznej.

Dla dowodzenia jednostkami wojsk OPL do sztabu korpusu OP i PłSD (OP) dostarcza się aktualne tabele sygnałowe stosowane w wojskach OPL.

Po osiągnięciu pełnej gotowości bojowej w zasadniczych rejonach alarmowych wojska wykonują przemieszczenie do rejonów operacyjnego przeznaczenia. Działania bojowe wojsk OPL w tym okresie będą zdeterminowane dwoma podstawowymi sytuacjami operacyjno - taktycznymi, a mianowicie:

- osłona wojsk i obiektów w trakcie przemieszczania do rejonów operacyjnego przeznaczenia;
- osłona wojsk zajmujących rejony (pasy) obrony i przygotowujących operację obronną.

Oddziały (pododdziały) wojsk OPL osłaniają macierzyste jednostki wykonując marsz w ich ugrupowaniu zgodnie z planami operacyjnego rozwinięcia wojsk.

Oddziały rakiet przeciwlotniczych "KUB" i artylerii przeciwlotniczej "S-60" wykonując marsz w ugrupowaniu swoich związków taktycznych są w ciągłej gotowości do rozwinięcia na planowanych i nieplanowych stanowiskach startowych (stanowiskach ogniowych) i prowadzenia walki z lotnictwem nieprzyjaciela. Rozwinięcie planowe następuje w rejonach odpoczynków, ześrodkowania itp., a także może nastąpić w celu osłony przeszkód wodnych, węzłów drogowych i kolejowych, ciałnin itp.. Nieplanowe rozwinięcie może nastąpić w trakcie marszu tylko w wyniku decyzji dowódcy ogólnowojskowego ze względu na wykonywane przez nieprzyjaciela uderzenia lotnicze, uderzenia nieprzyjaciela naziemnego (desanty, GDR na kolumny marszowe macierzystych jednostek. Po każdym planowym i nieplanowym

rozwinięciu wymienione oddziały OPL włączają się do właściwego terytorialnie PiSD (OP) zgodnie z dotychczas omówionymi zasadami. Wyjście z systemu OP następuje w momencie zwinięcia ugrupowania bojowego. Decyzje w tym zakresie podejmuje każdorazowo dowódca ogólnowojskowy.

Pułk rakiet przeciwlotniczych "OSA" osłania dywizję w czasie marszu rozmieszczając baterie w poszczególnych kolumnach, na różnych drogach marszu, zachowując instrukcyjne zasady prowadzenia tego typu działań, zgodnie z decyzją dowódcy dywizji. Działalność ogniowa może prowadzić w marszu, z krótkich przystanków lub po rozwinięciu na stanowiskach startowych. Prowadząc walkę z lotnictwem nieprzyjaciela w marszu niszczy te cele powietrzne, które atakują osłaniane kolumny wojsk. Do działania w systemie OP włącza się tylko po rozwinięciu na stanowiskach startowych. Włączenie i wyłączenie z PiSD (OP) realizuje się na tych samych zasadach co pułk rakiet przeciwlotniczych "KUB".

Pododdziały przeciwlotnicze pułków zmechanizowanych osłaniają swoje wojska wykonując marsz w składzie ich kolumn. Działalność ogniową prowadzi w marszu i na postoju niszcząc cele powietrzne atakujące osłaniane kolumny (wojska).

PD OPL dywizji (brygady) po rozwinięciu się w planowym lub nieplanowym rejonie zgłasza do właściwego terytorialnie PiSD (OP) fakt rozwinięcia i zwinięcia, liczbę sił i środków, ich możliwości oraz orientacyjny czas działalności.

Po zgłoszeniu PD OPL dywizji (brygady) pozostaje na nastuchu odpowiednich sygnałów dowodzenia ogniowego. W miejscu

postoju rozwija własną RSWP jako sktytą.

Najlepsze rezultaty w walce z nieprzyjacielem powietrznym osiąga się w warunkach scentralizowanego dowodzenia działaniami bojowymi. Dla oddziałów rakiet (artylerii) przeciwlotniczych scentralizowane kierowanie ich działalnością ogniową oznacza, że zadania ogniowe stawia im starszy dowódca na PiSD (OP). W ramach tego zadania powinien on podać:

- grupę celów powietrznych do zwalczania albo sektor (pas) lub przedział wysokości w których oddział przeciwlotniczy ma zwalczać cele powietrzne (w sorzyających warunkach - przy nie skomplikowanej sytuacji powietrznej - numery celów powietrznych i ich współrzędne według siatki OP-61);
- sposób współdziałania z lotnictwem myśliwskim;
- wskazówki do zapewnienia bezpieczeństwa własnego lotnictwa, jeśli wykonuje ono zadanie w strefie ognia środków OPL.

Dowódcy oddziałów rakiet (artylerii) przeciwlotniczych na podstawie zadań otrzymanych z PiSD (OP) uaktualniają sytuację powietrzną według danych własnych środków rozpoznania, podejmują decyzję o zwalczaniu celów powietrznych uwzględniając przy tym zasady obowiązujące w systemie OP - oraz stawiają zadania ogniowe dowódcom baterii. Decyzja dowódcy oddziału przeciwlotniczego polega między innymi na: wyborze celów do zwalczania z grupy celów działających w sektorze (pasie lub przedziale wysokości) wskazanym z PiSD (OP) i wyznaczenia bateriom ogniowym celów do zniszczenia oraz wskazania celów do kolejnego ostrzelania.

W strefie odpowiedzialności PiSD (OP) może działać duża liczba celów powietrznych przede wszystkim na małych

wysokościach, lecących z dużą prędkością i pod osłoną zakłóceń radioelektronicznych. W związku z tym informacja o sytuacji powietrznej może być niepełna, niekiedy szczerkowa, albo okazać się spóźniona i mało przydatna do scentralizowanego kierowania ogniem przez starszego dowódcę na PłSD (OP). Ponadto podczas działań bojowych nieprzyjaciel powietrzny będzie dążył w pierwszej kolejności do obezwładnienia systemu rozpoznania, co może w konsekwencji doprowadzić do jego czasowej dezorganizacji. W związku z powyższym bardzo częstym zjawiskiem będzie decentralizacja dowodzenia działaniami bojowymi pułków rakiet przeciwlotniczych. Polega ona na tym, że dowody oddziałów OPL kierując się wytycznymi starszego dowódcy na PłSD (OP) i ustalonymi w planie współdziałania zasadami, podejmują samodzielnie decyzję o zwalczaniu celów powietrznych.

Sytuacje, w których oddziały OPL działając w systemie OP mogą prowadzić ogień samodzielnie powinny być określone w planie współdziałania korpusu OP z wojskami OPL okręgu wojskowego. Tam też winny być określone zasady i sposoby realizacji zadań ogniowych przez te jednostki w sytuacji zdecentralizowanego dowodzenia.

Wydaje się, że w większości przypadków dowodzenie oddziałami rakiet (artylerii) przeciwlotniczych z PłSD (OP) powinno sprowadzać się do:

- wskazania sektora (pasa) lub przedziału wysokości w którym oddział przeciwlotniczy ma zwalczać cele powietrzne lub skupić główny wysiłek zwalczania, a więc koordynacji wysiłków wszystkich sił i środków OPL działających w

sektorze odpowiedzialności PłSD (OP):

- informowaniu o celach powietrznych zwalczanych przez wojska raketowe OP, a szczególnie przez lotnictwo myśliwskie oraz o przelotach własnych samolotów;
- przekazywanie sygnałów zakazu lub ograniczeń w prowadzeniu ognia w sytuacjach mogących powodować zagrożenie dla własnego lotnictwa.

W miarę przybywania wojsk do rejonów operacyjnego przeznaczenia i zajmowania pasów (rejonów) obrony organizuje się system obrony przeciwlotniczej ogólnowojskowych związków operacyjnych z zadaniem osłony wojsk przed rozpoznaniem i uderzeniami z powietrza w czasie przygotowania i prowadzenia operacji obronnej. Od czasu przyjęcia dowodzenia oddziałami wojsk OPL przez SD OPL korpusu rozpoczynają one działalność w systemie OPL wojsk operacyjnych w/g zasad obowiązujących w tym systemie.

ZAKOŃCZENIE

Działanie oddziałów (pododdziałów) OPL w systemie OP RP jest zagadnieniem złożonym, niezwykle ważnym i nie we wszystkich szczegółach w pełni rozwiązany.

Doceniając wagę tego zagadnienia wiele ćwiczeń i treningów zgrywających poświęca się działaniom wojsk OPL w systemie OP i ich wspólnej walce z nieprzyjacielem powietrznym. Każde ćwiczenie przynosi nowe doświadczenie w tym względzie - tym samym doskonalili się więc stale zasady działania i współdziałania wojsk OPL w systemie OP.

Przedstawione w skrypcie treści nie wyczerpują całej gamy problemów związanych z problematyką osiągania wyższych stanów gotowości bojowej i działań bojowych oddziałów (pododdziałów) wojsk OPL w systemie OP RP. Poruszono jedynie zasadnicze - główne problemy, licząc na to, że zawarta w materiale problematyka będzie inspirować studentów w tej dziedzinie, a głównie do poszerzania wiedzy w oparciu o już istniejące i ukazujące się materiały naukowe z tej dziedziny.

BIBLIOGRAFIA

1. Dyrektywa MON o gotowości bojowej i mobilizacyjnej SZ RP
Nr 01/oper. z dn. 18.12.1991 r. Nr bibl. 023776.
2. Instrukcja o gotowości bojowej wojsk - cz. I.
(szczebel operacyjny) Sztab Gen. 1399/92. Nr bibl. 023777.
3. Instrukcja o gotowości bojowej wojsk - cz. II.
(szczebel taktyczny) Sztab Gen. 1400/92. Nr bibl. 023778.
4. Obrona przeciwlotnicza wojsk na szczeblach operacyjnych
- studium teoretyczne. Wyd. ASG WP 1986. Nr bibl. 02389.
5. Pułk rakiet KUB (OSA) w działaniach bojowych - podręcznik.
Wyd. ASG WP 1984. Nr bibl. PF 1848.
6. Wzory dokumentów gotowości bojowej.
Sztab Gen. 1401/92. Nr bibl. 023779.

Wydrukowano w 30 egz.
Egz. nr 1-29 Bibl.Gł.DZN
Egz. nr 30 Bibl.Szt.Gen.
Wyd. płk Gadzała
Druk A.H. dnia 10.12.92r.
Druk AON nr pf-915/WW
Korekta autorska.

Do użytku
służbowego

Prot. 616/27.09.2000

Matygonata
Dzieńie dia

Dłz -

24.10.2000